

တၢ်မၤလိၤန့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် နီၤတၢ်မၤအလုၢ်အလၢ်တဖၣ်ဖဲအိၣ်လၢတတၢ်တူၢ်တဆံခံတၢ်

တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်လၢသရၣ်သ့တဖၣ်ကမၤသကိးတၢ်နီၤကိၣ်တဖၣ် လၢကမၤစၢၤအဝဲသ့တဖၣ်လၢကမၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်အတၢ်မၤလိၤန့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်နီၤတၢ်မၤအလုၢ်အလၢ်တဖၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤအဖီလၢသ့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်နီၤလၢတခါစ့ၣ်စ့ၣ်, ဘၣ်တၢ်ကတဲာ်ကတီၤအ နီၤလၢလံာ်ကဘျးတၢ်သးအပူၤလၢအဘၣ်ထွဲလီာ်သး နီၤတၢ်ဟ့ၣ်ဟံးသးသ့တဖၣ်,လၢအဘၣ်တၢ်န့ၣ်အိၣ်ထီၣ်အီၤလၢကဟံးစ့ၣ်ကျဲၤသရၣ်သ့တဖၣ်အတၢ်န့ၣ်ကျဲ, နီၤတၢ်သမံသမိးက့ၢ်တၢ်လၢတၢ်မၤလိၤန့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်နီၤအလုၢ်အလၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်ဟံးသးအနီၤသ့တဖၣ် မ့ၢ်ဒ်သိးကမၤစၢၤတၢ်နီၤတဖၣ်ဒ်သိးမၤယံးသရၣ်သ့တဖၣ်လၢတၢ်မၤစၢၤကိၣ်တဖၣ် ကကဲထီၣ်ပုၤမၤလိၤတၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး, နီၤကကွၢ်ဝဲအတၢ်လီၤဆီအကပၤကပၤလၢအတီၤပတီၢ်ဒ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤလိၤန့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် နီၤတၢ်မၤအလုၢ်အလၢ်တတၢ်တူၢ်တဆံခံတၢ်	<p>တၢ်မၤလိၤန့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်နီၤတၢ်မၤအလုၢ်အလၢ်သ့တဖၣ်</p> <p>Responsibility တၢ်မၤမူဒါ</p>	<p>တၢ်အနီၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်ဟံးသးနီၤသ့တဖၣ်နီၤသး</p> <p>ကိၣ်ဖိက-</p> <ul style="list-style-type: none"> မၤပုၤတၢ်မၤမူဒါ အၢၣ်လီၤအးလီၤသးလၢတၢ်မၤလိၤပုၤဒိၣ်ယၢဝးဝး မၤလၢပုၤတၢ်မၤ လၢကိၣ်, လၢဟံၣ်ဒ်တၢ်ဟ့ၣ်အာကတီၢ်ဒီအၢၣ်လီၤလၢ ကမၤဝဲအီၤအသိး ဟံးန့ၢ်မူဒါလၢကရဲၣ်ကျဲၤလီၤနီၤကစၢ်ဒဲအလုၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ဟံးသး
	<p>Organization တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤလီၤသးလၢအလီၢ်ဘၣ်ကျဲၣ်</p>	<p>ကိၣ်ဖိက-</p> <ul style="list-style-type: none"> ကူၣ်န့ၢ်ကျဲ နီၤပိာ်ထွဲအတၢ်ဟံးလီၤသး လၢအကမၤဝဲအတၢ်မၤအဂီၢ် န့ၢ်အိၣ်ထီၣ်(ဟံၣ်ဂၢၢ်ကျဲၤ)တၢ်လၢအကဘၣ်မၤအီၤလၢညါနီၤဟံးန့ၢ်တၢ်အာကတီၢ် လၢကမၤဝဲအတၢ်မၤဒီးတုၤယီၤဆူအဖီတၢ် န့ၢ်ဖျါထီၣ်(န့ၢ်ကဲထီၣ်), ထၢဖိၣ်ဟံးဖိၣ်, သမံသမိးက့ၢ်ကဒါက့ၢ်, နီၤသ့တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤ, ဖဲဖိတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်နီၤအပီၤအလီၤတဖၣ်လၢကမၤဝဲတၢ်ဖဲတၢ်မၤ
	<p>Independent Work တၢ်မၤလၢနီၢ်ကစၢ်ဒဲဘၣ်မၤ</p>	<p>ကိၣ်ဖိက-</p> <ul style="list-style-type: none"> ကွၢ်ထွဲ,ပၤယၢ, စီၤကွၢ်, ဘီၣ်ဘၣ်ရဲၣ်ကျဲၤသး ဒ်သိးကမၤဝဲအတၢ်မၤသ့တဖၣ်နီၤ တုၤယီၤဆူအဖီတၢ် သ့ကိၣ်အတၢ်အာကတီၢ်ဘၣ်ဘျးဘၣ်ဒါဒ်သိးကမၤဝဲအတၢ်မၤတဖၣ် ပိာ်ထွဲတၢ်န့ၢ်ကျဲတဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲအကြး
	<p>Collaboration တၢ်မၤသကိးတၢ်</p>	<p>ကိၣ်ဖိက-</p> <ul style="list-style-type: none"> တုၤလီာ်မၤသကိးတၢ်နီၤဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်မၤလၢကရၢၢ်ပူၤဒ်သိးသိး ဝဲဖျါ(ဖဲးဆၢ)တၢ်လၢအဘၣ်အတၢ်ဆိကမိၣ်(တၢ်သ့ညါန့ၢ်ပၢၢ်)ဒီးဟံၣ်ပုၤဂ့ၢ်ပုၤဂၢၢ်အ တၢ်ဟံးလီၤစၢၤအလုၢ်အပူၤ ကန့ၢ်အိၣ်ထီၣ်တၢ်ရဲၣ်ဖျါလီာ်သး,သးစၢ်သကိးသးစၢ်လၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲမိဖျါ နီၢ်ကစၢ်ဒဲဒီးပုၤလၢတၢ်ခၢၣ်သးအတၢ်မၤစၢၤဆိၣ်ထွဲဘူးဘူးတၢ်တၢ် မၤသကိးတၢ်နီၤပုၤဂၢၢ် လၢကဘၣ်လီၤယုၣ်လီၤ တၢ်တဘၣ်လီာ်ဖိးဒီးန့ၢ်အိၣ်ထီၣ်တၢ် ဘၣ်သးလၢကတုၤဆူကရၢၢ်အဖီတၢ် ဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤ, တၢ်ပိးတၢ်လီၤ နီၤတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လီၤဆီ နီၤမၤအါထီၣ် တၢ်ဆီ ကမိၣ်လၢအနီၢ်အယိာ်(အထီ) လၢကဘၣ်လီၤ ကွၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီ နီၤမၤတၢ်ဆၢ တၢ် သ့တဖၣ်
	<p>Initiative တၢ်ကျဲၤစး</p>	<p>ကိၣ်ဖိက-</p> <ul style="list-style-type: none"> ကွၢ်ယုၣ်န့ၢ် နီၤမၤဒ်တၢ်ဆိကမိၣ်အသိးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢအိၣ်လၢကမၤလိၤန့ၢ်တၢ်အဂီၢ် န့ၢ်န့ၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်သ့မၤတၢ်ပုၤအံၤပုၤန့ၢ် လၢတၢ်အသိးလၢကန့ၢ်အိၣ်ထီၣ် နီၤသးအိၣ်န့ၢ်လၢကမၤတၢ်(ဘၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ် ကမၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်) န့ၢ်န့ၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်သးအိၣ်လၢအဲၣ် နီၤသ့ညါတၢ်အသိးလၢတၢ်မၤလိၤပုၤ သ့ဘူးအသး ဆူတၢ်မၤအသိးအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးသးလၢအလီၤတၢ် သ့ညါတၢ်နီၢ်မၤနီၣ်ဒီးကတီၤစၢၤတၢ်ဘၣ်ဘျးဘၣ်ဒါ လၢအနီၢ်ကစၢ်ဒီးပုၤဂၢၢ်အဂီၢ်
	<p>Self-regulation နီၢ်ကစၢ်တၢ်ကျဲၤ(စည်းကမ်း)</p>	<p>ကိၣ်ဖိက-</p> <ul style="list-style-type: none"> ဆီလီၤဟံးလီၤယၢနီၢ်ကစၢ်အဖီတၢ်တဖၣ် ပၤယၢ(ကွၢ်ထွဲ)အီၤဒ်သိးကလဲၤထီၣ်လဲၤ ထီၣ် ဒီးတုၤဆူတၢ်မၤန့ၢ်အီၤ ယုၣ်န့ၢ်မၤန့ၢ်တၢ်ရဲၣ်ပုၤ လီၤတၢ်လီၤဆဲးမ့တဖၣ် တၢ်မၤစၢၤဖဲလိၣ်ဘၣ်သ့ပုၤတၢ်အဂီၢ် စီၢ်ကွၢ်ဒီးဆိကမိၣ်လီၤအသးလီၤတၢ်လီၤဆဲး နီၢ်ကစၢ်အတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်, တၢ်လိၣ်ဒီးတၢ်သးစၢ်ဆၢတဖၣ် န့ၢ်န့ၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်မၤလိၤအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ, တၢ်ယုၣ်ထၢတဖၣ်ဒီးသးသဟံၣ်လၢကဘၣ် လီာ်သးဒီးနီၢ်ကစၢ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်ဒီးမၤန့ၢ်အဖီတၢ် မၤစူၤသး,ထဲးဂံၢ်ထဲးဘၢဖဲလၢအဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မံးဆဲးဆၢတၢ်လၢတၢ်တၢ်ဒီး အီၤသ့တဖၣ်အခါ